

tin, Sušan i dr. Na Hvaru nema Jelse, a na Korčuli Lumbarde. Na Pelješcu nema Orebića, Trpnja, Lovišta. Na Visu nema Komiže, a na njezinu je mjestu upisan Vis. U Istri nema Lovrana, Žminja, Rapca, Buja, Marčane, a prikazana su mnoga manja naselja. Otoci Ugljan i Pašman prikazani su kao jedan otok. Dugi otok i Kornat prikazani su također kao jedan otok. Otok Sušac zapadno od Lastova nazvan je Susak. Autocesta Zagreb-Karlovac-Rijeka prikazana je dovršena do Rijeke.

To su neke od uočenih pogrešaka. Sigurno da takvih pogrešaka ima i u drugim dijelovima svijeta, ali toga su svjesni i u kartografskom odjelu Microsofta pa mole da im se jave uočene pogreške. Realno se nadati da će svako novo izdanje biti bolje od prethodnog. To jamče i imena savjetnika pri izradi ovog atlasa, među kojima su i neki od najuglednijih kartografa današnjice, npr. Barbara P. Buttenfield i Mark Monmonier.

Pored svih pogrešaka i nedostataka teško mogu sakriti svoje oduševljenje tim atlasom, kojim sam se u mjesec dana koliko ga imam na raspolaganju, poslužio već nekoliko puta tražeći i brzo pronalazeći određene informacije.

Nedjeljko Frančula

GEODETSKI I SRODNI ČASOPISI U CURRENT CONTENTSU I SCIENCE CITATION INDEXU

Po količini i sadržaju informacija publikacije se dijele u primarne, sekundarne i tercijarne. Primarne su publikacije izvorni kompletni radovi, npr. knjige, monografije, članci u časopisima i zbornicima radova, magistarski i doktorski radovi. Sekundarne i tercijarne publikacije pružaju informacije o primarnim publikacijama. Sekundarne publikacije sadrže imena autora, naziv rada, podatke o primarnoj publikaciji u kojoj je rad objavljen i sažetak. Tercijarne publikacije za razliku od sekundarnih ne uključuju sažetak. Pojedini autori svrstavaju sekundarne i tercijarne publikacije u jednu skupinu i nazivaju ih sekundarnim publikacijama.

Izvorna znanstvena djela objavljuju se najčešće u časopisima, monografijama i zbornicima radova sa znanstvenih skupova. Najbrže će i najsigurnije doći do zainteresiranih znanstvenika ako se objave u časopisu. Prema nekim procjenama danas u svijetu postoji više od sto tisuća primarnih znanstvenih časopisa. Općenito se smatra da se od tog velikog broja časopisa njih šest do sedam tisuća može ubrojiti u značajne znanstvene časopise i da radovi objavljeni u njima zaslužuju osobitu pozornost znanstvenika. Ističe se da se ti časopisi navode u tercijarnim publikacijama Current Contents (CC) (Najnoviji sadržaji) i Science Citation Index (SCI) (Indeks znanstvenih citiranja), što ih objavljuje Institut za znanstvene informacije (Institute for Scientific Information) iz Philadelphije.

Tih su se kriterija držala u Hrvatskoj znanstvena područna vijeća za područje prirodnih znanosti (kemija, fizika, matematika, geoznanosti, biologija) i područje biomedicinskih znanosti i javnog zdravstva kad su donosila minimalne uvjete za izbor u znanstvena zvanja. Za izbor u znanstvena zvanja u tim područjima nužan je određeni broj radova objavljen u časopisima koji su registrirani u Current Contentsu (N.N. 1997/38).

Za izbor u znanstvena zvanja na području tehničkih znanosti, u koje se ubraja i geodezija, nije nužno imati radove objavljene isključivo u časopisima koje registrira Current Contents, već se priznaju i drugi međunarodni referalni (sekundarni i tercijarni) časopisi.

Međutim, u predlošku za izvješće o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, koji je sastavio Rektorski zbor, a podnosi ga pristupnik za izbor u zvanje na svim područjima i poljima znanosti, traži se podatak o citiranosti prema Science Citation Indexu (Most 1994). To su sve razlozi da nešto više kažemo o Current Contentsu i Science Citation Indexu.

Current Contents donosi fotokopije sadržaja oko šest tisuća časopisa. Časopisi navedeni u CC objavljuju isključivo izvorne znanstvene radove pisane na engleskom jeziku. CC izlazi u sedam serija:

1. Life Science (Znanost o životu)
2. Physical, Chemical and Earth Sciences (Fizikalne, kemijske znanosti i znanost o Zemlji)
3. Agriculture, Biology and Environmental Sciences (Poljoprivreda, biologija i znanost o zaštiti okoliša)
4. Engineering, Technology and Applied Sciences (Inženjerstvo, tehnologija i primijenjene znanosti)
5. Clinical Practics (Klinička praksa)
6. Social and Behavioral Sciences (Socijalna znanost i znanost o ponašanju)
7. Arts and Humanities (Umjetnost i društvene znanosti).

Svaka od sedam serija izlazi svaki tjedan, dakle 52 broja na godinu. Svaki broj na kraju ima Author Index and Address Directory (Indeks autora s popisom adresa) i Title Word Index (Indeks ključnih riječi iz naslova), a na početku svakog broja nalazi se popis naslova časopisa koji se u tom broju pojavljuju. Detaljnije o načinima pretraživanja vidi u Kniewald (1993.).

Science Citation Index (SCI) se temelji na citiranju znanstvenih radova, polazeći od načela da članak citiran u drugom članku ima određeno znanstveno značenje. S pomoću SCI možemo pronaći sve članke u kojima se citira članak koji je za nas od određenog interesa (Kniewald 1993).

SCI obrađuje više od 370 000 članaka iz tri tisuće časopisa godišnje. Podaci u SCI se upotrebljavaju i za vrednovanje znanstvenika na temelju broja citata, odnosno prema tome koliko su drugi autori citirali u svojim člancima radove tog znanstvenika (Kniewald 1993, Klaić 1996).

Osim Science Citation Indexa Institute for Scientific Information izdaje još i Social Science Citation Index (SSCI) i Arts & Humanities Citation Index (A&HCI).

Želimo li provjeriti navode li CC i SCI neki časopis ili ne, najjednostavnije je pregledati popise časopisa koji su citirani u CC i SCI. Takvi se popisi redovito objavljuju svake godine.

Pregledom popisa utvrdili smo da se u Current Contentsu objavljuju sadržaji ovih časopisa iz područja geodezije i srodnih znanosti (u zagradi se navodi serija Current Contentsa):

- Astrophysics and Space Science (Physical, Chemical, & Earth Sciences)
- Cartography and Geographic Information Systems (Social and Behavioral Sciences)
- Geophysical Research Letters (Physical, Chemical, & Earth Sciences)
- Journal of Geodesy (Physical, Chemical, & Earth Sciences)
- Journal of Geophysical Research – Solid Earth (Physical, Chemical, & Earth Sciences)
- Journal of Geophysical Research – Oceans (Physical, Chemical, & Earth Sciences)
- Photogrammetric Engineering and Remote Sensing (Engineering, Technology and Applied Sciences)
- The Cartographic Journal (Social and Behavioral Sciences)

Science Citation Index registrira radove iz ovih časopisa iz područja geodezije i srodnih znanosti:

- Astrophysics and Space Science
- Geophysical Research Letters
- Journal of Geodesy
- Journal of Geophysical Research (Solid Earth)
- Journal of Geophysical Research (Oceans)
- Photogrammetric Engineering and Remote Sensing

Social Science Citation Index registrira radove iz ovih časopisa iz područja geodezije i srodnih znanosti:

- Cartography and Geographic Information Systems
- The Cartographic Journal

Astrophysics and Space Science ima podnaslov An International Journal of Cosmic Physics, a objavljuje i radove iz geodetske astronomije. Izdaje ga Kluwer Academic Publishers iz Belgije. Izlaze 24 broja na godinu.

Cartography and Geographic Information Systems je službeno glasilo Američkog kongresa za geodeziju i kartografiju (American Congress on Surveying and Mapping). Počeo je izlaziti 1974. pod naslovom The American Cartographer. Pod tim je naslovom izlazio do 1989. Potom

je promijenio naslov u Cartography and Geographic Information Systems. Svake godine izlaze četiri broja s tematikom iz svih grana kartografije.

Geophysical Research Letters izdaje Američka geofizička unija (American Geophysical Union) od 1974., a svaki mjesec izlaze dva broja. Za objavljivanje se primaju radovi iz različitih geofizičkih disciplina.

Journal of Geodesy počeo je izlaziti u studenom 1995. kao sljednik časopisa Bulletin Geodesique i Manuscripta Geodaetica, koji su prestali izlaziti. Manuscripta Geodaetica prestala je izlaziti u 20. godini izlaženja, a Bulletin Geodasique u 69. godini pa je prvi dvobroj časopisa Journal of Geodesy imao oznaku Volume 70, Number 1–2, November 1995. Časopis izlazi svaki mjesec. Objavljuje isključivo izvorne znanstvene članke pretežno iz područja pozicioniranja, referentnih sustava, geodetskih mreža, modeliranja i kontrole kvalitete, kozmičke geodezije, daljinskih istraživanja, gravitacijskog polja i geodinamike. Glavni je urednik P. J. G. Teunissen s Geodetskog fakulteta (Faculty of Geodetic Engineering) u Delftu. Časopis je glasilo Međunarodne asocijacije za geodeziju (International Association of Geodesy), a izdavač je Springer-Verlag.

Journal of Geophysical Research (Solid Earth) i *Journal of Geophysical Research (Oceans)* izdaje Američka geofizička unija već 102 godine. Oba časopisa izlaze svaki mjesec. Prvi od njih, JGR-Solid Earth, objavljuje među ostalim i radove iz područja geofizike, geodezije i gravimetrije. Drugi, JGR-Oceans, pokriva oceanografiju, gdje se također očekuju prinosi geodeta.

Photogrammetric Engineering & Remote Sensing izlazi od 1935. godine, a izdaje ga Američko društvo za fotogrametriju i daljinska istraživanja (American Society for Photogrammetry and Remote Sensing). Izlazi 12 brojeva na godinu.

The Cartographic Journal počeo je izlaziti 1964., a izdaje ga Britansko kartografsko društvo (The British Cartographic Society). Izlaze dva broja na godinu. Objavljuje radove iz svih područja kartografije.

Kao što se iz navedenog pregleda vidi, vrlo je mali broj časopisa iz područja geodezije i srodnih znanosti što ih registriraju CC, SCI i SSCI. Od univerzalnih geodetskih časopisa na popisu je samo jedan (Journal of Geodesy). Što se tiče područja srodnih geodeziji, npr. astronomija, geofizika, ovaj kratak pregled nije sigurno potpun. Kao osnova za pretraživanje služio nam je popis od 25 časopisa s "međunarodno priznatom recenzijom", koji je sastavio Geodetski fakultet u Zagrebu i dostavio Ministarstvu znanosti i tehnologije. Naime, u ispunjavanju minimalnih uvjeta pri izboru u znanstvena zvanja pristupnik mora imati određeni broj radova objavljenih u časopisima iz navedenog popisa (N.N. 1997/38). Od 25 časopisa iz tog popisa samo ih osam prate CC, SCI i SSCI. Glavni je razlog tome što popis Geodetskog fakulteta sadrži i 11 uglednih geodetskih časopisa iz njemačkog i jedan iz talijanskog jezičnog područja, a kao što je već spomenuto CC, SCI i SSCI prate isključivo časopise koji objavljuju na engleskom jeziku.

Literatura:

- Klaić, B. (1996): Pokušaj vrednovanja u znanosti u nas. *Rugjer* 5, 3–11.
 Kniewald, J. (1993): Metodika znanstvenog rada. Multigraf, Zagreb.
 Most (1994): Predložak za izvješće o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti. Most, Izbor u zvanja, Posebni broj 19–21.
 N.N. (1997/38): Minimalni uvjeti za izbor u znanstvena zvanja. Narodne novine 1504–1506.

Nedjeljko Frančula, Nada Vučetić